

Защо св. Климент е Велички епископ, апостол на българите и Охридски чудотворец

За видните личности често се спори относно родното им място и народностна принадлежност. През последните години в Скопие се опитват да присвояват българското културно наследство, включително и св. Климент Охридски.

Какво показват известните и новооткритите факти и документи?

В "Охридската легенда" или Краткото житие на св. Климент от Охридския архиепископ Димитър Хоматиан, който сам се нарича "архипастир на българите", пише изрично:

"Този велик наш отец и български светилник по род бе от европейските мизи, които мнозина наричат българи" (Й. Иванов. "Български старини из Македония", С., 1931, стр. 316 на гръцки и старобългарски).

В "Българската легенда" или Пространното житие на св. Климент от Охридския архиепископ Теофилакт, грък от остров Евбея, се казва, че след смъртта на св. Методий, Климент, Наум и Ангеларий "закопнели за България и се надявали, че България ще им даде покой", а след отиването им в българската столица Плиска именно българският владетел изпраща св. Климент като учител в третата част на България Кутмичевица, където той обучава 3500 българчета за свещеници.

Издигнат през 893 г. за епископ в Струмица, според ватиканския гръцки кодекс 2492, от 906 до 916 г. той е изпратен за епископ в град Белград или Велица, сега Берат в Албания. И досега в папския годишник е отбелязана епископията Бела (Велица) в провинция Западна България.

Теофилакт нарича св. Климент "новият апостол Павел на новите коринтяни - българите", а друг песнописец от XIV в. го нарича "тринадесети апостол на България".

Тези исторически извори от миналото потвърждават, че св. Климент никога не е бил Охридски епископ, нито архиепископ; че той е по род от европейските мизи, или българи; че е копнеел да се върне в България; че българските владетели св. Борис-Михаил и Симеон го прашат в третата част на България Кутмичевица като учител, епископ Струмишки и Велички; че той построява манастири в местата за покой, подарени му от българския св. княз Борис Покръстител в Главиница и Охрид, а след смъртта му неговите мощи вършат чудеса, затова е наречен Охридски чудотворец.

Това е историческата истина. А през XV век монаси гърци откраднали главата на св. Климент и я отнесли в гръцки манастир, където много се почита. Нека св. Климент да бъде почитан и от други християни, но без да бъде подменяна неговата памет като български светилник и като апостол на българите.